

Lesbundel 18/03

1. Lesopdrachten (voor, tussen of na de online sessies)

Beroep buurtzorger – 20'

Info beroep

In Gent zijn er **11 lokale dienstencentra** (of afgekort LDC's). Dit zijn gebouwen waar senioren uit de buurt kunnen samenkomen om elkaar te **ontmoeten**, om **activiteiten** te volgen en om **informatie en advies** te krijgen over allerlei onderwerpen. Senioren die met een **professionele hulpvraag** zitten kunnen hier bijvoorbeeld terecht bij een psycholoog, een maatschappelijk werker of een ergotherapeut. Sommige senioren hebben geen professionele maar een **kleine hulpvraag** waar een buur hen perfect zou kunnen bij helpen. Deze vragen kunnen gaan over het uitlaten van een hond, het drinken van een koffie tegen eenzaamheid, het buitenzetten van een zware vuilniszak, ... Het project waarbij wij burens aan elkaar koppelen heet "**Burens Voor Burens**".

Niet alle senioren wandelen zomaar een lokaal dienstencentrum binnen. Sommige senioren weten niet dat ze er terecht kunnen, voor andere senioren is de afstand naar een lokaal dienstencentrum te groot omdat ze bijvoorbeeld met een rollator wandelen. Nog andere senioren zijn vaak zo eenzaam dat ze te beschaamd worden om nog een eerste contact te leggen met anderen en de drempel te hoog wordt om binnen te wandelen in zo'n groot gebouw.

De buurtzorger vormt de brug tussen deze senioren - die niet zelf de stap kunnen of durven zetten - en het lokale dienstencentrum. Deze beroepskrachten zijn actief aanwezig in de buurt en:

- Doen huisbezoeken bij senioren die nog niet gekend zijn bij de LDC's
- Lopen rond op plaatsen waar veel senioren aanwezig zijn zoals bijvoorbeeld de boerenmarkt of een café
- Staan in contact met sleutelfiguren in de buurt zoals de wijkagent of de apotheker
- Zijn aanwezig op buurtactiviteiten of organiseren zelf kleine activiteiten voor senioren

Zo leert de buurtzorger zeer veel senioren kennen, wint hun vertrouwen en is zo vaak de eerste persoon waar de senior professionele hulpvragen of burenhulpvragen aan stelt.

Professionele hulpvragen kan de buurtzorger doorsturen naar de collega's van het lokale dienstencentrum terwijl burenhulpvragen gekoppeld worden aan warme buurtbewoners die de buurtzorger leerde kennen door aanwezig te zijn in de buurt. Zo kunnen burens elkaar helpen om elkaar het leven iets gemakkelijker te maken.

Opdracht (20')

In deze oefening zijn jullie een buurtzorger die 5 huisbezoeken gaat afleggen in de buurt. Jullie bezoeken deze mensen (lezen hun profiel) en detecteren de burenhulpvragen. Jullie detecteren niet enkel hulpvragen maar onthouden ook mogelijke sterktes/kwaliteiten van deze personen zodat deze eventueel kunnen ingezet worden om andere senioren te helpen.

→ Print elk profiel uit en deel deze uit aan de leerlingen. Wie kan wie helpen?

Huisbezoeken in de Planetenwijk:

Uranusstraat 22: Mariette (en Albert)

Levensloop: Mariette is een vrouw van 78 jaar die samen met haar man in een huis woont zonder hulp van buitenaf. Ze werkte haar hele leven als leerkracht Nederlands in het middelbaar onderwijs.

Familie en netwerk: Ze is op jonge leeftijd getrouwd met Albert en heeft 4 kinderen die het huis uit zijn. 2 jaar geleden kreeg Albert een hersenbloeding en nu is hij halfzijdig verlamd. Hij spreekt moeilijker en verplaatst zich zeer traag. Mariette laat hem niet graag alleen thuis want ze heeft schrik dat hij zal vallen terwijl hij zich probeert te verplaatsen.

Dagbesteding: Vroeger ging Mariette graag fietsen doorheen de velden maar sinds het ongeval van Albert blijft ze bijna altijd thuis om voor hem te zorgen.

Interesses en talenten: Fietsen, haar kinderen en kleinkinderen en boeken verslinden uit haar grote boekencollectie.

Moeilijkheden: Mariette komt het huis niet meer uit, vereenzaamt en zou graag nog één keer per week gaan fietsen maar dit lukt niet.

Saturnusstraat 2: Georges

Levensloop: Georges is 80 jaar, is heel zijn leven vrijgezel geweest en werkte als bibliothecaris.

Familie en netwerk: De mensen die de bib bezochten waren zijn netwerk en dit is verdwenen. Familie heeft Georges niet.

Dagbesteding: Hij leest de krant waar hij een abonnement op heeft, luistert naar de radio en klaagt over jongeren die skateboarden op het voetpad.

Interesses en talenten: Boeken lezen en actualiteit.

Moeilijkheden: Slecht te been en geraakt zo niet meer aan de bib of de winkel. Hierdoor kookt hij niet meer en eet hij ongezonder.

Jupiterstraat 24: Jeanine

Levensloop: Jeanine was haar hele leven naaister in een naaiatelier en is net naar een appartement in de straat verhuisd. Haar zoon die al 35 jaar is, woont nog bij haar in maar gaat wel elke dag werken.

Familie en netwerk: Jeanine ziet veel mensen tijdens haar bezigheden overdag. Ze heeft veel contact met haar zoon maar na het overlijden van haar man ziet ze andere familie zelden tot nooit.

Dagbesteding: Jeanine is een bezige bij. In de voormiddag doet ze vrijwilligerswerk in een buurtschooltje en in de namiddag geeft ze naailessen in een lokaal dienstencentrum.

Interesses en talenten: Ze houdt van naaien en leeft haar passie uit tijdens haar lessen in het lokaal dienstencentrum. Ze wil dat haar naailessen leerrijk zijn maar vooral dat er een goede en open sfeer heerst. Iedereen moet er zich welkom voelen en dit is belangrijker dan de kwaliteit van het naaien.

Moeilijkheden: Jeanine bestelt graag online stofjes en patronen maar is niet vaak genoeg thuis om deze te ontvangen. Vond ze maar een adres in de buurt waar de pakketjes konden geleverd worden.

Plutostraat 4: Hulya

Levensloop: Hulya is geboren in Turkije maar woont al 45 jaar in België nadat ze verhuisde om bij haar man te zijn die hier kwam werken. Omdat ze vooral voor het gezin zorgde, en zo weinig tijd had, volgde ze geen taallessen en spreekt ze nog steeds beperkt Nederlands. Ze verstaat het goed maar is zeer onzeker om het zelf te spreken.

Familie en netwerk: Haar man stierf lang geleden en haar kinderen komen in het weekend langs. De weekdays zijn vaak lang voor haar omdat ze dan alleen thuis zit.

Dagbesteding: Ze mist de oude familiedagen en houdt zich nog steeds bezig met overmatig poetsen en het bereiden van meer eten dan ze kan opeten.

Interesses en talenten: Hulya werkt graag met haar handen maar weet niet zo goed welke hobby ze zou willen beginnen. Ze wil vooral mensen in de buurt leren kennen.

Moeilijkheden:

Ze begrijpt de brieven die ze krijgt niet zo goed en zou iemand willen die haar hierbij kan helpen zodat ze niet steeds hulp aan haar kinderen moet vragen in het weekend.

Mercuriusstraat 5: Ronny

Levensloop: Ronny is net op pensioen na een carrière als buschauffeur en kan niet wennen aan het huiselijke leven. Zijn vrouw is al langer op pensioen en Ronny vindt dat ze hem de oren van het hoofd zaagt. Hij is nu het liefst het huis uit want thuis is het veel te druk voor hem.

Familie en netwerk: Zijn vrouw speelt bijna dagelijks babysit voor enkele van hun kleinkinderen en daarom ziet Ronny zijn familie heel veel. Hij vindt hier echter geen rust in.

Dagbesteding: Ronny rijdt het liefst ritjes met zijn wagen. Dit brengt hem tot rust.

Interesses en talenten: Ronny legt vlot contact met mensen die hij vervoert.

Moeilijkheden: Ronny kan zich moeilijk neerleggen bij zijn pensioen en zou het liefst nog af en toe mensen vervoeren.

Opdracht: zoek 5 senioren die anderen kunnen helpen en noteer hun namen + de hulp die ze kunnen bieden.

	<u>Naam 1</u>		<u>Naam 2</u>		
Voorbeeld	Jana	helpt	Jelle	met	Het lezen van moeilijke brieven
1	Jeanine	helpt	Hulya	met	Naailessen
2	Hulya	helpt	Georges	met	Bezoekjes (en brengt dan wat eten mee)
3	Ronny	helpt	Mariette (en Albert)	met	Bezoekjes brengen en bij Albert te zitten terwijl Mariette even fietst
4	Ronny	helpt	Georges	met	Vervoer naar de bib
5	Georges	helpt	Hulya	met	Oefenen van Nederlands

Om over na te denken:

- Wat vond je van deze verhalen? Wat deden ze met jou?
- Ken je mensen in jouw buurt die dit soort van vragen hebben?
- Help jij soms mensen in de buurt?
- Wat vind je nu van het beroep buurtzorger? Zou jij dit willen worden?

Impact van COVID-19 in de zorg (klasgesprek) – 20'

Laat de leerlingen onderstaande getuigenissen (voor)lezen.

Herkennen zij enkele situaties?

Ervaarden zij hetzelfde bij contact met hun familie? Op stage?

In het woonzorgcentrum Mariahuis in Gavere stonden verschillende mensen stil bij de impact van COVID-19.

Maya (stagiair): *"Wat ik anders vind aan een vakantiejob in de coronaperiode is dat je nu moet werken met een mondkapje. Dit zorgt er vaak voor dat de bewoners, personeel en familieleden je niet goed verstaan. Ik zit nu in mijn tweede jaar verpleging, het tweede deel van mijn jaar was wat anders dan verwacht. De coronaperiode heeft voor veel mensen het leven een andere wending gegeven. Het was voor iedereen aanpassen maar we zijn al op een beter punt gekomen dan eerst. Ook tijdens deze periode moet je proberen het beste eruit te halen. Ik merk dat ik met een aantal bewoners een betere band heb dan met de andere, maar ik verzorg ze allemaal met even veel respect."*

Lucia (zorgverlener): *"Voor de bewoners weegt het alleen zijn zwaar. Ze missen het bezoek van hun familie en vrienden, maar nu ze elk op de eigen kamer moeten blijven, missen ze ook elkaars gezelschap, en dat knaagt nog het meest van al. De dagen duren lang, nu er geen activiteiten zijn en geen gemeenschappelijke maaltijden. Sommigen zijn niet te houden en wagen zich toch op de gang. Er zijn er die in hun deuropening gaan zitten, zoals ze vroeger op de stoep van hun huis zaten."*

"De ergotherapeuten proberen op alle mogelijke manieren contact te maken tussen bewoners en hun dierbaren. Maar voor wie hardhorig is, is bijvoorbeeld telefoneren niet ideaal. Skypen is beter, maar iets minder gemakkelijk te organiseren. Sommigen pinken een traantje weg als ze de filmpjes zien van hun kinderen en klein- of achterkleinkinderen. En we leren weer brieven en kaartjes schrijven. Ze staan op de kast of worden zelfs uitgehangen en ze worden gelezen en herlezen. Dingen die we anders niet zo gemakkelijk in de mond nemen, staan nu zwart-wit op papier: 'Mémé, we zien je graag! We missen je!'"

Phedra (zorgkundige): *"Wat mij het meest ontroert is het verdriet en het gemis van de familie bij de bewoners en de machteloosheid en onrust bij de collega's en mezelf. We facetimen wel, maar in onze familie doen we nog eens graag ouderwets met het versturen van kaartjes naar elkaar. Bij de collega's valt het nu erg op hoe we elkaar steunen en elkaar helpen in deze moeilijke periode."*

Henri (bewoner): *"Het verschil met de toestand van voor de corona? Ik had nog veel bezoek en contact met vrienden maar dat is nu weggefallen. Iedereen blijft in principe op zijn of haar kamer. Er zijn geen spelletjes, scrabbles of quizen meer. Bezoek is er niet. Ze komen wel eens tot het woonzorgcentrum, twee keer per week, pakjes afzetten, zwaaien vanop de parking ook. Wel kan ik rondrijden en zitten we ook veel op het terras, zeker als het mooi weer is. Ik kan me goed bezighouden met boeken en kranten, al komt de krant een dag later – na ontsmetting! – in mijn handen. Het ergste vind ik dat het zeer lange dagen zijn maar het personeel is wel echt extra behulpzaam en vriendelijk!"*

Hoewel Magda al drie jaar in het rusthuis verblijft, vindt ze de toestand nu wel 'ambetant': *"Wel ja, omdat ge niet meer kunt babbelen en ook de kinderen en familie niet meer zien. Dat is lastig. En neen, voor het venster komen staan en zwaaien, dat heb ik niet zo graag. Ik heb liever dat ze bellen. Gisteren hebben we ook voor de eerste keer gebeld met beeld. Het is niet aangenaam dat we de hele tijd op onze kamer moeten blijven. Vroeger zaten we samen aan tafel, maar dat is nu niet meer zo. Hopelijk geraakt het snel opgelost."*